

HOEZO... WONDEREN?
Kijk eens in Lourdes

DR. PATRICK THEILLIER

HOEZO... WONDEREN?
Kijk eens in Lourdes

Originele titel: *Et si on parlait des MIRACLES*
Door Dr. Patrick Theillier,
chef-arts van het Medisch Bureau van Lourdes
Vertaald door Drs. Alfons Hermans

ISBN 906257038 0
© 2004 Nederlandse editie STICHTING DE BOOG
Keizersgracht 218-B
1016 DZ AMSTERDAM
e-mail: shop@deboog.nl
internet: www.deboog.nl

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD VAN MGR. JACQUES PERRIER	7
LOURDES, LAND VAN WONDEREN	9
INLEIDING: HET LEVEN IS EEN WONDER	17
1 ZEIDEN JULLIE "WONDEREN"?	21
<i>"Het leven ontplooidde zich in alle delen van mijn lichaam"</i>	26
2 ZIJN ER NOG WONDEREN?	29
<i>"Een fenomeen dat strijdig is met de verwachtingen van de medische ervaring"</i>	34
3 WAT ZIT ER ACHTER DE WONDEREN?	38
<i>"Ik had de deur geopend naar het niets"</i>	43
4 KUNNEN WETENSCHAP EN GELOOF SAMENGAAN?	48
<i>"Wij menen dat wij deze genezing moeten delen"</i>	53
5 WELKE GOD?	55
<i>"Houd jij je bezig met mijn zaken, dan zal ik me bezighouden met de jouwe"</i>	61
6 WONDEREN: HANDTEKENINGEN VAN GOD	65
<i>"Dat hij mij iemand stuurt om me te redden"</i>	71
7 EEN NABIJE EN LIEFHEBBENDE GOD	74
<i>"...die dit verhaal onverklaarbaar achtte...!"</i>	78

8	DE BIJBELSE WONDEREN	82
	<i>"en het was tijdens het Mariajaar!"</i>	87
9	DE WONDEREN VAN JEZUS	90
	<i>"Vraag je om je genezing?"</i>	95
10	GENEZING VANDAAG	101
	<i>"Er werden veel gebeden uitgesproken voor mijn genezing"</i>	105
11	DE GENEZING VAN HET HELE WEZEN	107
	<i>"Heer, ik houd van jou!"</i>	112
	CONCLUSIE: WIL JE GENEZEN?	118
	DANKWOORD	123
	Om meer te weten te komen over Lourdes	124

VOORWOORD VAN MGR. JACQUES PERRIER

Dokter Patrick Theillier is in zekere zin de “wonderdokter” van Lourdes. Hij doet geen wonderen, maar hij ontvangt alle mensen wier onverwachte genezing verbonden is met Lourdes. In enkele gevallen zal het onderzoek kunnen leiden tot dusdanig precieze resultaten dat de Kerk deze genezing als “wonderbaarlijk” erkent.

Maar dokter Theillier ziet allerlei genezingen, en niet alleen die, welke onderworpen zijn aan een lang proces van erkenning. Organische genezingen, maar ook psychische en relationele.

Is de hereniging van een echtpaar niet een even zeldzaam en moeilijk wonder als heel wat genezingen waarvoor wij, vandaag de dag, beschikken over doeltreffende geneesmiddelen?

Zoals zijn voorgangers wordt de auteur onophoudelijk ondervraagd over wonderen: door de media, de artsen, maar ook, heel vaak, door groepen jongeren, steeds talrijker in Lourdes, die geïntrigeerd zijn door deze ongewone verschijnselen, maar minder sceptisch zijn dan de generatie voor hen.

Dokter Theillier gaat in op de vragen van zijn gespreksgenoten, maar blijft daar niet in vast zitten. En daarin ligt het belang van dit boek: in welke mate

zeggen wonderen, die uitzonderlijk zijn in de gebruikelijke betekenis van het woord “wonder”, iets over het gewone christelijke geloof, over God Vader van alle mensen.

Een ander belang van dit boek is dat het een perspectief opent op andere plaatsen dan Lourdes. Het charisma van genezing, dat al zolang is vergeten in de Kerk, is opnieuw ingevoerd door de bewegingen van de Vernieuwing. In Lourdes stelt men zich al meer dan een eeuw niet tevreden met het registreren van wonderen: men denkt na over hun betekenis voor de Kerk, binnen de boodschap van het Evangelie. Andere spirituele groeperingen kunnen profiteren van deze overweging, zoals ook Lourdes kan profiteren van ervaringen die elders zijn opgedaan; want God blijft vrij te handelen waar hij wil.

Mgr. Jacques Perrier,
Bisschop van Tarbes en Lourdes

LOURDES, LAND VAN WONDEREN

Een wonder is een teken dat God ons geeft door een gebeurtenis die anders lijkt dan de normale loop van het dagelijks leven.

XAVIER LÉON-DUFOUR

Al bijna 150 jaar, is Lourdes, klein stadje in het zuiden van Frankrijk, in de Bigorre-streek, aan de voet van de Pyreneeën, bekend in de hele wereld en trekt steeds talrijkere menigten mensen uit alle 5 continenten. Waarom?

Verschijsningen aan een meisje

Laten we teruggaan naar 1858, midden in de 19^e eeuw, de eeuw van de grootste materiele, wetenschappelijke en industriële vooruitgang die de wereld ooit heeft gekend, waar de rede dat wat er van godsdienst overbleef voorgoed leek te moeten elimineren. Napoleon III regeert over een Frankrijk dat sociaal en economisch volop aan het veranderen is. Lourdes telt dan 4000 inwoners. Daar wordt op 7 januari 1844 *Bernadette Soubirous* geboren. Haar ouders zijn tengevolge van diverse ongelukkige gebeurtenissen (ongelukken, ziektes (waaronder cholera), droogte en de in-

dustriële revolutie) tot armoede gebracht. Bernadette, de oudste van 4 kinderen waar zij voor moet zorgen, met een zwak gestel (ze zal nooit groter worden dan 1m40), ziek, astmatisch, kan niet lezen, noch schrijven noch zich in het frans uitdrukken. Zij spreekt alleen de streektaal van Lourdes, het bigourdan. Hoewel zij fervent katholiek is, krijgt zij geen godsdienst – onder-richt want de catechismus werd in het Frans geleerd. Maar zij bezit een stevig gezond verstand en een sterk karakter.

Midden in de winter, op donderdag 11 februari 1858, gaat Bernadette met een zus en een vriendin hout sprokkelen voor het vuur, aan de oever van de rivier die uit de bergen komt, en die men de Gave noemt. Zij komen voor een grote grot waar men vuil wegwerpt en varkens laat grazen, de *grot van Massabielle*. Daar hoort Bernadette *“een geluid als een windvlaag”,* maar *“geen boom beweegt”* Als zij het hoofd opheft ziet zij in een holte van de rots, een dame die geheel in wit is gekleed, als door licht omgeven, die naar haar kijkt en naar haar glimlacht”.

De zondag daarop komt Bernadette, geïntrigeerd, terug: dezelfde dame verschijnt haar.

Donderdag de 18^e spreekt zij zowaar (in de streektaal) tot haar: *“Wilt U mij de gunst verlenen, hier vijftien dagen lang naar toe te komen?”* Bernadette is er ondersteboven van: het is de eerste keer dat iemand “U” tegen haar zegt (in de streektaal die ze goed begrijpt)! Ze zal dit verduidelijken met: *“Zij keek naar me zoals een persoon naar een ander persoon kijkt”*.

Vanaf dat moment zullen de verschijningen elkaar opvolgen, met diverse boodschappen.

Donderdag 25 februari zal de dame Bernadette een precieze plek aanwijzen waar zij in de grond moet graven, van waaruit een bron zal ontspringen, en zegt haar: *"Ga drinken aan de bron en was u er"* Vervolgens zal zij vragen een kapel te bouwen en in processie daar naartoe te komen.

Toch wist Bernadette nog niet met wie ze te maken had. De pastoor van Lourdes, de eerwaarde Peyramale, die op de hoogte gehouden was van het verhaal, bezweert haar aan die "Dame" haar naam te vragen. Het is 25 maart als zij, tijdens de 16^e verschijning, op de herhaalde vraag van Bernadette zal zeggen (en nog steeds in de streektaal) : *"Ik ben de Onbevleete Ontvangenis"*. Alleen pastoor Peyramale kan aan die term een betekenis geven: hij begrijpt dat het de Maagd Maria is, Onze Lieve Vrouw, die in de grot van Massabielle verschijnt aan de kleine Bernadette, opdat zij haar boodschap aan de Kerk overbrengt.

Er zullen daarna nog twee verschijningen zijn.

Vier jaar lang zal de plaatselijke bisschop, Mgr. Laurence, bedachtzaam en wijs, een onderzoek doen naar die feiten die van tijd tot tijd gebeuren in de geschiedenis van de Kerk: verschijningen. En op 18 januari 1862 zal hij ze officieel erkennen.

Een nieuw Mariaheiligdom was ontstaan. Zo'n beetje overal ter wereld zullen reproducties van de Grot en Onze-Lieve-Vrouw-van-Lourdes-parochies ontstaan.

Als zij 22 jaar is, verlaat Bernadette Lourdes voor z'n uitbreiding, om als religieuze in te treden bij de zusters van Liefde in Nevers. Zij zal er overlijden op 16 april 1879, op de leeftijd van 35 jaar. Haar lichaam

zal intact bewaard blijven... Zij wordt op 8 december 1933 heilig verklaard.

Steeds talrijkere pelgrims

Men moet weten dat op 1 maart, bij de 12^e verschijning al 1500 mensen aanwezig zijn, en 15000 bij de 15^e verschijning, 4 dagen later.

In 1872, kort na de nederlaag van 1871 (in de tragisch verlopen frans-duitse oorlog), krijgt Lourdes zijn nationale dimensie: 25000 pelgrims komen uit alle bisdommen van Frankrijk bijeen voor een grote “manifestatie van Frankrijk aan Onze Lieve Vrouw”.

Voor de Vijftigste verjaardag van de verschijningen, in 1908, telt men tot wel 500. 000 pelgrims dat jaar.

In 2002 telt men 6 miljoen pelgrims van ongeveer 130 verschillende nationaliteiten, 523 speciale treinen op het station van Lourdes, 4661 vliegbewegingen op het vliegveld van Tarbes-Lourdes-Pyrénées, de eerste charter-luchthaven van Frankrijk. Lourdes is de tweede hotelstad van Frankrijk, na Parijs.

Ongeveer 100. 000 zieken komen ieder jaar door het heiligdom in georganiseerde groepen. Er zijn speciaal Accueils (speciale zorgcentra) gebouwd om hen gerieflijk, gastvrij en veilig te ontvangen.

Plotselinge genezingen

Op de aanwijzingen van de Verschijning legde Bernadette op 25 februari een *bron van stromend water* bloot die sindsdien zonder onderbreking stroomt. Drie dagen later, in de nacht van 28 februari op 1 maart, had een eerste genezing plaats, daarna andere. Dit wordt heel snel bekend en trekt steeds meer zieken en

gehandicapten aan. Alleen al in 1858 registreerde men meer dan een honderdtal gevallen van *beweerde* genezingen. Al heel snel zal men spreken van *wonderen* !

In 1862, na de erkenning van de verschijningen, zullen de bijzondere genezingen, tot ieders verrassing, niet uitgeput raken, naar het beeld van die bron die zonder ophouden stroomt. Regelmatig – en zelfs nog vandaag de dag – menen talrijke zieken dat ze begunstigd zijn door die genade van genezing door Voorpraak van Onze Lieve Vrouw van Lourdes, en zullen ze, voor sommigen onder hen, die ook willen aangeven (mondeling, schriftelijk, per telefoon of e-mail...). En die genezingen zullen niet per se plaatsvinden door middel van het water. Sommige zieken zullen genezen na naar Lourdes te zijn gekomen, anderen zelfs zonder er ooit op bedevaart naar toe te zijn gekomen, maar eenvoudigweg door te bidden tot Onze Lieve Vrouw van Lourdes.

De kerkelijke instanties gaan dan ook een strenge procedure van erkenning aanwenden.

De medische wetenschap gaat een zeer voorname rol spelen.

Allereerst om rekening te houden met het subjectieve en het objectieve in een zorg voor stiptheid en waarheid. Reeds over Bernadette, toen Dr. Dozous, arts te Lourdes, de fysieke en mentale integriteit van de zieneres constateerde, en daarna, ten aanzien van de eerste personen die werden begunstigd door de genade van genezing. Maar omdat het aantal personen dat meende genezen te zijn niet ophield met groeien, werd het noodzakelijk een *controle – instantie* in het leven te

roepen. Al in 1859 vroeg de bisschop aan het college van artsen om over te gaan tot verificatie van de genezingen onder leiding van Dr. Vergez. En vanwege het alsmear toenemen van de verklaringen (men telde er in totaal al 4445 tussen 1858 en 1914), werd in 1883 het *Bureau Médical* gesticht door Dr. Dunot de Saint-Maclou, om alle *aangegeven* genezingen als echt te erkennen.

In 1908, bij de Vijftigste verjaardag van de verschijningen, zal Paus Pius X vragen om de meest waar gebleken genezingen te “onderwerpen aan een regulier kerkelijk proces”, zodat zij eventueel konden worden aangemerkt als *wonderen*.

Om als wonderbaarlijk erkend te worden, zullen de genezingen dus de criteria van erkenning moeten respecteren die men de criteria van Lambertini noemt, geldig voor de wereldkerk.

Vervolgens zal, na de Tweede Wereldoorlog, met de wetenschappelijke ontwikkeling van de geneeskunde, het *Nationaal Medisch Comité* worden opgericht, samengesteld uit universitaire specialisten, om de door het Medisch Bureau bewaarde dossiers te onderzoeken in “eerste instantie”.

Dit comité zal *Internationaal* worden in 1954, en verwerft daarmee een andere dimensie en een groter gehoor.

De erkenning van het Wonder.

In geval van medische acceptatie van de genezing wordt het dossier overgedragen aan de Bisschop van het diocees van herkomst van de genezen persoon, die

alleen in staat is om te beslissen of het verstandig is deze genezing kerkelijk te erkennen.

Hij is vrij om zich *definitief* uit te spreken over het wonderbaarlijke karakter van de genezing en deze genezing aan de wereld *voor te stellen* als een “*teken van God te danken aan de tussenkomst van Onze Lieve Vrouw van Lourdes*”, wetend dat het in niets gaat om een geloofsverplichting.

Op de bijna 7000 genezingen die op de dag van vandaag zijn aangegeven op het Medisch Bureau, zonder dus al diegene mee te tellen die nooit zijn aangegeven..., zijn er slechts 66 officieel erkend als wonderbaarlijk.

Deze wonderen vormen de zekere en stevige steunpilaren die de genezingen van Lourdes eervol en serieus maken.

Epiloog

Kunnen we vandaag de dag, in de 21^e eeuw, nog geloven in wonderen? Wat moeten we ervan denken?

Om een antwoord te geven op al die vragen die men zich rechtmatig kan stellen, richt dit werk zich, net zoals de Maagd zich richtte tot een jong meisje van 14 om haar boodschap aan de wereld door te geven, op een zelfde wijze *qua vorm, eenvoudigweg*, tot jongeren, maar om **waarheden uiteen te zetten die goed zijn voor allen**, zodat iedereen er profijt van kan hebben.

Dr. Patrick Theillier.

*Aan mijn kinderen en kleinkinderen
Als teken van liefde voor ieder van hen*

INLEIDING

HET LEVEN IS EEN WONDER!

Wie niet gelooft in wonderen is niet realistisch.

DAVID BEN GOURION

Bestaan er werkelijk wonderen? Hoe kun je een wonder bewijzen? Als ze bestaan, waartoe dienen ze dan? Zijn het niet alleen maar uitzonderingen op de natuurwetten of gelukstreffers? Zijn er nog genezingen in Lourdes? En zo ja, waarom genezen dan niet alle zieken?

Om deze zeer *ad rem* zijnde vragen die regelmatig worden gesteld tijdens het honderdtal lezingen die ik ieder jaar geef, serieus te beantwoorden, moeten we een pelgrimstocht willen ondernemen. Een pelgrimstocht van het hoofd naar het hart : van onze hersenen, zo goed gevormd om te redeneren, naar ons hart, daar waar we een kleine stem tegen ons kunnen horen praten over dingen die het rationele niet ontkennen, maar die het overstijgen!

Beste jonge (of minder jonge...) lezer, je zult toch een kleine inspanning moeten doen, misschien de koptelefoon van je oren halen en die op je hart leggen. Zo zul je je kunnen laten raken door getuigenissen die hier worden verhaald, die je bewust zouden moeten doen worden dat God in heel je leven aanwezig is, niet om je tot wat dan ook te dwingen, maar als een vriend, een veeleisende vriend, zeker, maar op wie je in alle omstandigheden kunt rekenen.

Ik zou je graag echt willen laten ontdekken dat *wonderen tekenen van God zijn voor jou vandaag* en dat genezingen, die we allen nodig hebben, niet gereserveerd zijn voor enkele bevoorrechten.

Die pelgrimstocht moet heel het leven worden gemaakt. Als passanten en pelgrims op deze aarde, moeten wij ons wel deze fundamentele vragen stellen: "Wie zijn wij?, Waar komen we vandaan?, Waar gaan we heen?". Een juist begrip van wonderen kan deze vraagstelling verhelderen. Want God zal, gedurende ons hele aardse bestaan, alle middelen aanwenden om zich voor ons te manifesteren, ons onze werkelijke oorsprong en bestemming te openbaren, onze weg te verlichten. Aan hen die Hem zoeken geeft Hij tekens. Zo maken wonderen, of je nu wilt of niet, deel uit van ons bestaan. De liefde van God voor de mens is het geheim en het mysterie van alle leven.

Je bent niet teveel in deze wereld. Je bent noch de vrucht van het toeval, noch het product van duistere krachten in de materie. Nee. Ons leven is een heilig verhaal. Ieder van ons is uniek. Ieder persoon is ge-

wild door God. Hij is geschapen, bemind en gered door Hem. Alle leven is wonder: je wordt bemind zoals je bent, gelovig of niet!

Dat is het Goede Nieuws van het Evangelie, dat geen vervelende preek is, maar het woord dat God tot mij richt. Dat moet ik mij eigen maken, met heel mijn wezen in me opnemen, en ik moet mezelf al accepteren en beminnen zoals ik ben, met mijn goede eigenschappen, mijn tekortkomingen, en mijn verleden, of dat nu geweldig is of niet!

Vanuit concrete ervaringen zou ik je graag redenen willen geven om te geloven: opnieuw ontdekken dat het geloof geen ideologie is, dat het levenskrachtig is, dat het ons losmaakt van de angst, dat het een zin geeft aan ons bestaan. Is het niet in zijn naam dat, in onze tijd, de meest massale jongerenbijeenkomsten uit de geschiedenis plaatsvinden, de Wereldjongerendagen?

Natuurlijk is het niet de bedoeling om in enkele pagina's echt alles te zeggen, noch over het geloof, noch over de wonderen. Ik praat niet over de Kerk, wetend dat velen wel Christus aannemen maar niet de Kerk. Je moet zelf maar zien! Alles wat ik weet, is dat als er een instituut is dat bijzonder *deskundig is in de mensheid*, het wel de Kerk is. Sterker nog, zij blijkt een menselijke instelling die al tweeduizend jaar voortbestaat, ondanks de fouten en zonden van de mensen die er deel van uit maken. Dat is pas een echt wonder!

Ik begin ook niet over moraal, een zeer uitgebreid onderwerp! Het woord ligt trouwens niet lekker in het gehoor, zozeer zelfs dat men er de term "ethiek"

voor in de plaats zet. Ik zeg alleen maar: moraal kan alleen maar spiritueel zijn, geworteld in de liefde, de ware liefde in de geest van Hem die zei: “Er ligt meer geluk in het geven dan in het ontvangen”, in tegenstelling tot de huidige maatschappij die wil doen geloven dat het tomeloze bevredigen van al je wensen gelukkig kan maken. Moraal is liefde in de praktijk!

Verwijzend naar de kleine Bernadette van Lourdes, die zei: “Ik heb de opdracht het u mee te delen, niet u het te laten geloven”, zeg ik: vrees niet, ik zal niet proberen je mijn ideeën op te dringen. Ik heb geen andere ambitie dan je zin te geven verder te zoeken, zelf en met anderen na te denken vanuit deze gedachtewisselingen en vanuit enkele getuigenissen van verschillende genezingen.

Het is aan jou de moeite te nemen dit boekje van voor naar achter te lezen met een *open mind*. Ik weet zeker dat je er iets van zult oppikken: zij die zoeken vinden, zij die vragen ontvangen. God vertrouwt en laat vrij: zo is de goddelijke strategie. Als Hij iedereen wilde overtuigen, zou het Hem wel volstaan te verschijnen en te spreken!

En daarmee komen we moeiteloos in het waarom van de wonderen...

1

ZEIDEN JULLIE “WONDEREN”?

“Bovennatuurlijke genezing is niets anders dan een natuurlijk verschijnsel waarvan de snelheid en omvang de gebruikelijke regels te buiten gaan. Het wonder vermenvuldigt, verandert of geneest: het creëert niet. Het overstijgt de krachten van de natuur, maar doet haar weten geen geweld aan. Het vastgestelde blijft bestaan: het wordt als het ware gebruikt door een hogere Vrijheid, en door het zo te beheersen manifesteert zich die Vrijheid”

HENRI BOUILLARD

— Zou je ons kunnen zeggen wat een wonder is?

— Ik heb liever dat jullie me eerst zelf jullie ideeën geven. Er bestaat inderdaad een veelvoud van definities van het wonder. Het is een strik-woord dat men vandaag de dag geneigd is overal voor te gebruiken... Zoek eens voorbeelden.

— Ja, bijvoorbeeld toen het team van Frankrijk scoorde op het einde van de finale-wedstrijd bij Euro 2000, zei men dat het een wonder was.

— O ja, er staan iedere dag “wonderen” in de sportkranten! Nog meer?

— Er wordt nu gesproken over een “wonder-hormoon” om niet te verouderen, en over een “wonder-pil” voor mannen die niet meer kunnen...

— Ik snap het...

— Er is zelfs een parfum dat Miracle heet!

— Dat toont wel aan dat het “wonder” in de mode is! Tot zover is dat wel duidelijk!

— Een wonder zou zijn als ik mijn examen haalde zonder me in te spannen...

— Jij bent tenminste duidelijk! Geloof je dat dat een wonder zou zijn? Ik zou het voor het moment liever over een “wonder-oplossing” hebben... Inderdaad zouden we allemaal graag een wonder – oplossing vinden voor onze problemen, we zouden willen dat het onmogelijke, het weinig waarschijnlijke geschiedde: “Als ik eens goed kon zijn in wiskunde!... Als ik maar een mooie, rijke en jonge erfgenaam kon vinden die mij zou onderhouden!... Als ik mijn examen kon halen zonder te werken!... Als ik de toekomst zou kennen!... Als ik met de Lotto kon winnen!... Als, als, als... ” Waar of niet?

— Jij hebt makkelijk praten...

— Het is menselijk het onmogelijke te willen! Maar gaat het dan over wonderen?

— Dat weet ik niet zeker...

— Nee, niet echt! Denken jullie werkelijk dat je de mooiste, rijkste of intelligentste kunt zijn zonder er iets voor te doen? Denken jullie dat jullie kunnen leven zonder zorgen, problemen, altijd in vorm, in goede gezondheid, en altijd jong blijven? Is dat mogelijk?

— Natuurlijk niet.

— En jullie lopen het risico je te laten misbruiken door al die grote en kleine slimmeriken die zullen proberen je dat te doen geloven. *Er zijn wonderen en wonderen*. Daarom moeten we het onderwerp wat grondiger bekijken. Wel, wanneer kun je zeggen dat er werkelijk sprake is van een wonder?

— Voor mij is een wonder dat iemand van de vijfde etage valt en zich niet bezeert. Ja, bij een wonder gebeurt er iets onmogelijks, iets volkomen onverwachts. Bijvoorbeeld bij een aardbeving spreekt men van wonder als men iemand terugvindt die al verscheidene dagen “op wonderbaarlijke wijze” heeft overleefd onder het puin en die gered wordt.

— Niet slecht, Jean – Baptiste, maar wie zegt jou dat dat wonderen zijn?

— Zijn dat geen wonderen?

— Niet per sé... Laten we eens nadenken over jullie voorbeelden: wat daaruit naar voren komt, is allereerst het geluk, het goede gesternte. Zou het wonder alleen toeval, geluk, het ongelooflijke, het onverwachte, het verbazende zijn? Is dat voldoende? Jullie beseffen toch wel van niet. Zeker, als het onmogelijke gebeurt, spreekt men van een wonder. Maar wie kan zeggen dat er sprake is van een wonder? Toch alleen hij – en alleen hij – die het overkomt. Hij kan ook menen dat dit feit absoluut niet wijst op een wonder. Op welk criterium zal hij zich baseren? Op wat hij gelooft, diep in hemzelf. Alles hangt in feite af van degene die het overkomt, en van wat – of *wie* – hij aan de oorsprong van zijn “geluk” legt. Als een verrassende gebeurtenis plaats-

vindt, is de vraag die je jezelf wel *moet* stellen: wat zit er achter? Wat ligt aan de basis van wat er is gebeurd? Een fenomeen, wat het ook is, heeft altijd een oorzaak.

— Dat is waar.

— Wat zit er achter het toeval? Wij moeten onszelf die vraag wel stellen, en ieder kan zijn eigen antwoord hebben. Door alle tijden heen hebben mensen in buitengewone verschijnselen krachten gezien die hen te boven gaan, aardse of hemelse krachten. En dus hebben ze er goden, of een God, bij gezet. En vervolgens begon de wetenschap de meeste mysterieuze verschijnselen te willen begrijpen. Men ging van de magische gedachte over naar de religieuze, en dan naar de wetenschappelijke die geacht werd alles te verklaren en alle raadsels op te lossen. Kunnen jullie me volgen?

— Als wetenschap alles kan verklaren, zijn er geen wonderen meer.

— OK. Maar kan de wetenschap alles verklaren? Begrijp jij, waarom je “op wonderbaarlijke wijze” onlangs ontsnapt bent aan een ongeluk? Gelukstreffer, zul je zeggen... Volstaat dat echt voor jou?

— Nee, dat is niet genoeg voor mij.

— Waarom?

— Omdat ik denk dat er iets anders is.

— Wat?

— Dat kan ik je niet zeggen... Ik heb de indruk dat ik ... beschermd ben.

— Werk je gedachte eens uit.

— Wel, beschermd door een hogere kracht waaraan ik graag een naam zou willen geven... Een aanwezigheid...

— Jullie zien dat we al in het religieuze komen. Het zit in de definitie van het wonder zelf. Het is niet verbazingwekkend, noch magisch, noch wetenschappelijk vastgesteld. Het wonder, in zijn eigenlijke definitie, is niet het onmogelijke dat gebeurt, maar het erkennen dat een dergelijke gebeurtenis verbonden is met een godheid die het beste wil voor de mensen. Of je het wilt of niet, *echte wonderen zijn van religieuze aard, in relatie met God.*

— Kun je dat aantonen?

— We zullen zien... als jullie me tot het eind blijven volgen!